

Tatranské chaty, ktoré postavili turisticko-horolezecké organizácie

Ruženina chata

Na V svahu Slavkovského štítu pod Hrebienkom postavil chatu v r. 1875 Kežmarský Karpatský spolok. V r. 1934 bola prestavaná a po II. svetovej vojne premenovaná na Bílikovu chatu.

Majláthova chata

Pri Popradskom plese v r. 1879 postavila chatu Liptovská sekcia Karpatského uhorského spolku.

Skalnatá chata

V r. 1914 na podnet Uhorského Karpatského spolku sa obstavalo a uzavrelo „ohnisko“ pod Skalnatým plesom. V r. 1932 ju štát odozdal KČST, ten hneď pristaval ďalšie priestory.

Chata Šalvijový prameň

Postavil ju Uhorský Karpatský spolok v roku 1903.

Chata v Slavkovskej dolinke

Postavil ju Uhorský Karpatský spolok v roku 1878

Mühlmannova alebo Kertészova chata

Pri vtoku Nefcerského do Kôprovského potoka postavil Uhorský lesný erár v roku 1912 horáreň. V r. 1924 odozdal štát tento objekt KČST a bol ďalej využívaný pre turistické účely.

Važecká chata

Nedaleko Troch studničiek pod Kriváňom ju v roku 1936 postavil jeden zo zakladateľov JAMESu Gustáv Nedobry. Nedobry vybudoval aj cestu zo Štrbského plesa ku Jamskému plesu.

Votrubova chata

Vznikla pôvodne ako vojenský pohraničný objekt v roku 1922. V roku 1924 ju vojsko odovzdalo do užívania Kežmarskej pobočke KČST.

Kežmarská chata

Postavil ju v roku 1942 Kežmarský odbor KSTL. Po zoštátnení chát v roku 1948-49 Kežmarská chata ako jediná ostala v užívaní telovýchovy. Stala sa výcvikovým a tréningovým strediskom pre športovcov rôznych športov, predovšetkým ju využívali lyžiari, horolezci, atléti – až do svojho zániku, zhorela v jeseni roku 1974.

Sliezsky dom

Chatu postavila Sliezska sekcia Karpatského uhorského spolku a uviedla do prevádzky 2.6.1895.

Tatranské chaty, ktoré vlastní KST a SHS JAMES

Chata pri Zelenom plese (Brnčalka)

1. objekt – **Egidova★chata** – vznikol na S brehu Zeleného plesa v roku 1880 a postavil ho Uhorský Karpatský spolok. Tento drevený objekt v roku 1990 celkom vyhorel.
2. objekt - **Fridrichova chata★★** - vznikol tiež na S brehu Zeleného plesa v roku 1897 a bola to murovaná, prízemná stavba , ktorá mala 5 izieb. Postavil ju Uhorský Karpatský spolok.

V rokoch 1926 a 1934 prešla rozsiahlymi prestavbami.

V roku 1939 prešla do správy KSTL.

Po roku 1948 prešla pod štátnu správu.

V roku 1950 bola premenovaná na Brnčalovu chatu.

V roku 1956-57 prebehla ďalšia rekonštrukcia

V rokoch 1992 až 2000 (a ďalej) počas pôsobenia chatára J.Gantnera prebiehala „permanentná“ rekonštrukcia, kedy sa obnovovali jednotlivé prvky chaty bez jediného dňa odstavenia prevádzky. Práce financovali vlastníci chaty KST a JAMES.

Pravdepodobne v roku 1992 bola chata opäť premenovaná na Chatu pri Zelenom plese.

★ Egid Berzewicz bol predseda Uhorského Karpatského spolku v Spišskej Novej Vsi.

★★ Arciknieža Fridrich bol sponzorom Uhorského Karpatského spolku.

Téryho chata

Priekopník horolezectva a turistiky MUDr. Edmund Téry★ z Banskej Štiavnice sa v maximálnej miere finančne a organizačne pričínal o výstavbu chaty v Malej Studenej doline. Projekt a ďalšiu finančnú dotáciu venoval architekt Gedeon Majunke – autor viacerých tatranských objektov. Chata bola otvorená v roku 1899.

V roku 1932 chatu prevzal KČST.

Od roku 1939 chatu prevzal KSTL.

Po roku 1948 prešla pod štátnu správu.

V rokoch 1980-1982 počas chatárčenia Bela Kapolku bola chata zavretá a prebiehala rekonštrukcia chaty. Práce sa financovali prostredníctvom Tatranskej správy účelových zariadení ČSZTV.

★MUDr.E. Téry bol predsedom budapeštianskej odbočky Uhorského Karpatského spolku.

Zbojnícka chata

V roku 1907 uhorský lesný erár postavil v hornej časti Veľkej Studenej doliny poľovnícku chatku z dreva a skál. V roku 1910 ju odovzdal do užívania pre verejnosť.

Po roku 1918 ju prevzal za symbolické nájomné KČST a hneď ju rozšíril o prístavbu.

V roku 1939 prešla do správy KSTL.

Po roku 1948 prešla pod štátnu správu.

V roku 1985 sa ukončila dvojročná rekonštrukcia chaty, práce sa financovali prostredníctvom Tatranskej správy účelových zariadení ČSZTV.

V roku 1998 chata celkom vyhorela a za 2 roky bola opäť postavená. Práce organizovali a financovali vlastníci KST a JAMES. Dušou prestavby bol chatár Edo Záhor, na stavbu prispeli mnohí darcovia.

Chata pod Rysmi

Chatu vybudoval Popradský odbor KČST v roku 1932.

V roku 1939 chatu prevzal KSTL.

Po roku 1948 prešla pod štátnu správu.

V roku 1977 bola chata rekonštruovaná, práce sa financovali prostredníctvom Tatranskej správy účelových zariadení ČSZTV. Chatárom vtedy bol Peter Rajec.

V súčasnosti sa dokončuje úplná prestavba chaty a financuje ju KST a JAMES s prispievaním mnohých darcov.

Spracoval Maroš Šajnoha, bývalý dlhoročný predseda SHS JAMES